

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 218.

V Ljubljani, v ponedeljek 26. septembra 1887.

Letnik XV.

Papež in kralj.

Vsak mora zagovarjati družino, koje je član, državo, v kateri uživa državljansko pravico, in vero, koji se prišteva.

Vest mu zaspi in čast odreveni, kdor presoja domače in državljansko življenje s strogo kozmopolitičnega stališča, ki uničuje socialno življenje. Tak človek postane s časom darмоеd (lizun) brez krvi in živcev, ako se vdá mrzlemu indiferentizmu.

Zato je v resnih časih dolžnost posameznika, da z orožjem, ki mu je na razpolaganje, stopi v vrsto bojevnikov za pravično stvar, da se širi pravo mnenje med narodom o tem ali drugem vprašanji.

Večkrat smo že pojasnjevali razmere med papežem in italijanskim kraljem s zgodovinsko-političnega stališča in navajali posledice onih razmer. Nismo sicer stavili v prvo vrsto toliko bodočega reka „vera je v nevarnosti“, vendar mora vsakdo priznati, da slabi odnošaji med Vatikanom in Kvirinalom ne vplivajo najbolje na versko življenje.

Cavour rekel je v Turinski zbornici, da se Rim ne more z orožjem, pač pa z moralnimi sredstvi osvojiti. Kakošna moralna sredstva si je mislil italijanski državnik, o tem nas pouči zgodovina italijanskega kraljestva. Ker moralna sredstva, izdaje, zarote in umori, niso zadostovala, odprli so Cavourjevi nasledniki s topovi vrata v papeževo prestolnico. Uničili so začasno papeževo svetno oblast, a ne papeštva.

Veljava papeževa narašča od dné do dné. Leta 1870 se je vzdignilo po uradnih poročilih pri občinskih volitvah le 46 glasov proti italijanski vladi, leta 1884 je naraslo število že na 12.000 glasov. 10. junija t. l. govoril je minister Crispi v zbornici: Nočemo vedeti, kaj v Vatikanu govoré in mislijo; 19. junija pa je ministru odgovorilo prebivalstvo Rima in pri občinskih volitvah izvolilo vse kandidate papeževе stranke. Te volitve so političnega pomena, ker svedočijo, da boljši del Rimskega prebivalstva ne odobrava na-

silnega napada pred 17 leti. Pa tudi druga mesta, kot Neapolj, Florencia, Benetke itd. pridružila so se protestu večnega mesta.

Sedemnajst let že vihra zastava zedinjene Italije na Rimskem zidovji; kjer so stoletja stolovali papeži, postavil si je svoj prestol „re italiano“. Papež in kralj vladata v večnem mestu. Velikansk pa je prepad med Vatikanom in Kvirinalom. In ravno letos čujejo se iz Italije vedno pogostejše glasovi o spravi med papežem in kraljem.

Vladar pa, ki danes nosi krono zedinjene Italije, drži se krčevito navideznih pravic, ktere mu je priboril njegov oče. Od svojih podložnikov tirja, da hranijo in branijo svetovni pomen starodavnega mesta. Ničesa ne odjenja in vendar izraža željo, da se uglađi pot mirne sprave. V tem smislu je kralj Umberto brzojavno odgovoril na adreso Rimskega župana povodom obletnice 20. septembra 1870:

„Zahvalim se prestolnici, ki mi ta dan izraža čutila, ki so sveta mojemu sreću. Ta dan neminljivega spomina nudi mi priložnost, da Rimu pokažem svojo posebno naklonjenost. Pri tej priliki ponovim svoje trojne želje, da Rim dobi v novi dóbi, ki se je pričela 20. septembra 1870, sijaj svoje starodavne velikosti. Ta prva želja mojega življenja izpolnjuje se čudovito; pri bodoči slovesni priliki pokazal bo Rim svetu, da more po svojem rednem razvoji vsestranskega napredka v civilizaciji ponuditi varno in častno gostoljubnost vsem onim, ki pridejo poklonit se papežu, ob enem pa ostati glavno mesto prostega in močnega naroda.“

Od vseh krajev sveta hiteli bodo verniki v Rim povodom papeževе petdesetletnice mašništva. Napolnjevale se bodo dverane v Vatikanu z darovi mnogojezičnih narodov. Pri tej priliki mora Rim pokazati, da ima dovolj prostora za dva vladarja in more častno sprejeti vse one, ki ne potujejo v Rim kot v prestolnico italijanske države, marveč v središče katoliške cerkve. To je pomen kraljevih besed, kterim moremo dostaviti logičen zaključek: „Moja prva

želja je, da Rim dobi svoj stari sijaj, staro slavo, in da narodi večno mesto občudujejo ob enem kot versko središče sveta in prestolnico zedinjene Italije.“

Italijanski kralj hoče papeža prisiliti, da potrdi „izvršene dogodke“, zato pa ponuja sv. očetu vse-mogoče časti. Temu pa se ustavljajo radikalei trdeč, da so kraljeve besede „nečastne“ za narod. Kralj zatrjuje, da bodo tujei častno vsprejeti; radikalei pa kriče: „Ne, to je proti časti naroda!“

S temi besedami so pač dovolj opisane žalostne razmere v Rimu gledé varnosti. Le močni oddelki redarstva mogli bodo krotiti množice italijanskih nihilistov o prihodu tujcev. Jasen dokaz, da je kralj v Rimu ravno tako v nevarnosti kakor papež.

Roma intangibile! Da, nedotakljive so vse osvojene stvari, dokler se jih ne dotakneš. Kdo je bil premagan 20. septembra 1870? Rim Rimljanov, prava Italija in vsa diplomacija. Te tri oblasti pa se bodo prej ali slej dotaknile „nedotakljivega“ Rima. To se ne bo zgodilo z orožjem in silo, temveč mirnim potom zmagale bodo z nogami teptana pravica, prave koristi Italije in mednarodno pravo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. septembra.

Notranje dežele.

Cesar odpotoval je dné 24. t. m. iz Kološa v Budimpešto, kjer bo toliko časa ostal, da bo otvoril ogerski državni zbor. Med tem časom vršila se bodo *ministerska posvetovanja*, najbrže o proračunih, ki se morajo dognati sedaj, ko se pričenjajo zbori. V ta namen odpotovali so v Budimpešto grof Kalnoky, vojni minister Bylandt-Rheidt in vice-admiral baron Sterneck.

Pri dopolnilni volitvi v državni zbor v mestnem volilnem okraji Pisek dné 24. t. m. zmagal je

Deček ni odgovoril in še-le, ko je dobil kos makove potice, razvezal se mu je jezik. Vprašan, kako se zove, odgovoril je: „Jakec“. Jaka bil je ljubo iznenádejan; tako je tudi njega nekda mati imenovala — in glasilo se je to mnogo slaje, kakor naziv tujih ljudi „mali Jaka“.

„Zakaj pa ti mamica ne kupi čevljičkov?“ vprašal je, videč, da ima otrok na boso nogo obute raztrgane čizme.

„Saj jih imam“, gledalo je dete zadovoljno na nožici.

„Da, imaš, revše, videti je, da imaš mater vdovo.“

Zabaval se je z dečkom še nekaj časa, dokler ga ni prišla mati iskat. Mlada, postavna žena bila je tako uborno oblečena, kakor njen otrok. Jaka je takoj opazil, da ima objokane oči.

„Šla sem po mleko, in med tem časom ušel mi je iz sobe; bala sem se, da mi je utekel vùn“, nagovorila je soseda.

„Srečal sem ga v veži in tako sva se seznanila, otroke ljubim nad vse“, pojasnjeval je Jaka.

„Toraj pojdi, Jakec!“ silila je žena sinka, „in potice si dobil od očeta — rekel si pač: Bog plati?“

„Z malčkom imava jednega patrona“, govoril je Jaka.

LISTEK.

Cunjar Jaka.

(Obrazek s Slovaškega. Češki spisala Gabrijele Preissová.)

(Dalje)

Dva dni potoval je Jaka brez cilja, le da bi daleč prišel. Imel je dvajset krajcarjev denarja in niti teh ni zapravil; kupil si je kos kruha in pre-spal pod milim nebom dve krasni letni noči. Predno je zaspal, razgledal se je po modrem, zvezdnatem nebesnem oboku, govoreč molitve za dušo materino in za lepše bodoče življenje.

Tretji dan našel je v mestici L. službo. Vsprejel ga je neki cunjar, žid, da bi mu po vaseh nabiral cunje in kosti. Čudno je, da se je pametni deček odločil za tako službo — a brez dvojbe bilo je to po njegovi glavi dostojnejše in vspešnejše, kakor pri kmetu otroke vzgajati.

Čez pol leta znal je Jakob vse kupčevalsko umetnije, kakor mojster cunjar. Tù mu je prišlo jedenkrat na misel, da ni, da bi moral služiti — in od tega časa hodi Jaka s torbo in piščalko na svojo roko.

Jaka stanuje v mestu Pančavi v mali koči ob vodi, kjer je razven njega in domačih nasta-

njenih še dvoje gostij. Drugi stanovalci se redno menjajo, a Jaka se drži svoje sobice že mnogo let; domači so z njim jako zadovoljni, in on se tudi nima o čem pritoževati.

Po dnevi je malokdaj doma; zdaj nakupuje, zdaj zopet odvažá poln tovor na kolih v mesto k velikemu cunjarju. Le na večer ali kadar je zunaj velika nevihta, ob nedeljah in praznikih biva doma in tedaj občuje največ z otroci, za koje v koči ni nikdar sila. Ostalo mu je to iz prejšnjih časov kakor nepozabljiv blag spomin, ne da bi vedel, da se to za moža ne spodobi.

Drugej pravijo Jaki „cunjar“ ali „mali cunjar“, a tù doma ne pride nikomur na misel, da bi ga tako imenoval. Ljudje ga spoštujejo. Kličejo ga „Pekar“, celó „gospod Pekar“, otroci pa mu rekajo navadno „oče“.

Nekdaj po božiči priselila se je nasproti Jakovi veži nova gostija, vdova. Jaka srečal je takoj prvo nedeljo pri svojih vratih njenega otroka, dečka kakih treh let, in ker je bilo zunaj mrzlo, opomnil je slabo oblečenega otroka, da naj gré v sobo k mamici ali k njemu. Ljubeznjivo dete dalo se je hitro pogovoriti — šlo je v Jakovo sobico, ogledovalo se je na okolu in vtaknilo prst v usta.

„No, ali ti ugaja pri meni?“ deje Jaka, ljubeznjivo malega črviča pogledujč.

mladočeški kandidat grof Leopold Lažansky z 866 glasovi. Kandidat „Českega kluba“, Dunajski odvetnik dr. Moser, dobil je samo 519 glasov.

„Gazeta Narodova“ svari Poljake, naj si preveč ne obetajo od nadzorovalnega potovanja **ministra Gautscha**, posebno pa naj ne upajo, da se jim bodo izpolnile želje glede dopolnitve Lvovskega vseučilišča z medicinsko fakulteto. Sploh pa naj se ne dajo odvrniti od složnega postopanja s Čehi proti zloglasni naredbi.

„Pester Lloyd“ očitaj je **gališkimi Poljakom** ter jim svetoval, naj se toliko ne bratijo s Čehi. Ako ta dva slovanska roda ne postopata složno, misli si je Slovanom sovražni list, in ako ju razcepim v sovražna tabora, potem spolnila se je moja vroča želja, da sem škodoval Slovanom, kolikor sem mogel. A spekel se je hudo in grozno osmešil. „Przegled“ mu odgovarja: „Čudimo se, kako morejo Madjari zagovarjati vladoželjne in netolerantne Nemce nasproti Čehom, ki se najbolj potežajo za ravnopravnost vseh avstrijskih narodov“. „Kurjer Lvovski“ pa pravi: „Poljaki hočejo utrditi svoji narodnosti in deželi kolikor mogoče ugoden razvoj, zaradi tega morajo pa složno postopati le s Čehi in ne s Madjari, ki na vse pretege zatirajo Nemačjare. Simpatijam za Ogersko vsa čast; v narodnih in deželnih vprašanjih imajo pa Poljaki svoje lastne nazore“.

Vnanje države.

Mnogo časopisov bavi se s sestankom **nemškega** kancelarja in **avstrijskega** ministra Kalnokyja. Čudno je pri tem, da ne vedó poročati nič gotovega o izidu in uspehih tega posvetovanja listi, ki so v tesni zvezi z ministrom zunanjih zadev. Bati se je skoraj, da Kalnoky ni bil posebno srečen; vendar pa je v tem oziru najbolje počakati do otvorjenja ogerskega državnega zbora, kjer se bo pokazalo, ali je res, da je Kalnoky dosegel edino le podaljšanje carinske pogodbe za leto dni, potem pa da se bo zopet pričel z nova carinski boj med prijateljicama Nemčijo in Avstrijo. Največ pečajo se s tem predmetom francoski listi. Ne posebno zanesljivi „Journal des Debats“ piše, Avstrija je neki Bismarcku obljubila, da ne bo delovala zoper odlični vpliv Rusije v Bolgariji. „Temps“ pa trdi, Kalnoky dosegel je od Bismarcka to, da se bo Nemčija protivila vsakemu posredovanju Rusije z orožjem v Bolgariji.

Srbska skupščina sešla se bo neki v Belegradu, in ne v Niši. — Ustavna komisija izvolila je v drugi svoji seji odsek treh članov, ki bo izdelal ustavni načrt. — Minister notranjih zadev ukazal je preiskavo zoper nekdanjega Belgradskega prefekta Angjelića, kterega so ob enem zaprli, ker se glasi obtožba na veleizdajo in zlorabo uradne oblasti. Med zadnjo srbsko-bolgarsko vojsko je bil Angjelić bajé zakladavec bolgarski armadi. Angjelić je pristaš naprednjaške stranke. — Volitve na deželi vršile so se gladko in mirno. — Avstrijski odposlanik Hengelmüller došel je dné 23. t. m v Belgrad. — Policija zasledila je veliko skrivno družbo, ki je ponarejala papirnat denar po goldinarji, petake in desetake, ob enem pa zlate po 20 frankov in napoleonore. Ta zločinska druhal imela je svoje po-družnice celó v Budimpešti, Bukareštu in Sofiji.

Iz Moskve se poroča zopet o sestanku **ruskega** carja z nemškim vladarjem, in sicer da se bo vršil sredi meseca oktobra v Gdanskem. Koliko je verjeti takim poročilom, uči nas skušnja zadnjega meseca. — Berolinska „Post“ oporeka borznim listom, ki trdijo, da je novo rusko posojilo namenjeno tekočim izdajam. „Post“ pravi: Iz vseh ruskih novin sledi jasno, da bo Rusija ta denar porabila za zasedenje Arzuma in vojaške priprave ob rusko-turški meji.

Nemški kancelar Bismarek praznoval je minule dni petindvajsetletnico svojega ministerskega predsedništva. Svečanost vršila se je popolnoma v zasobnih krogih, tem več pa pišejo o njej nemški listi. Liberalni listi zdihujejo pri tej priliki, da je pri vseh zaslugah Bismarckovih za Nemčijo obžalovati vendar-le njegovo sovraštvo do liberalizma. Ta srd je pač grozen! — V višjih vladnih krogih vršile se bodo važne osebne spremembe. Knez Hohenlohe, namestnik v Alzaciji in Loreni, podedoval je po svojem svaku, knezu Isenburškem, velika posestva na Ruskem. Ker se pa njegovi politični nazori v mnogih ozirih ne vjemajo z Bismarckovimi načeli, odpovedal se bo tej službi ter odšel v Petrograd kot nemški veleposlanik namesto generala Schweinitza. Namestnik v Strasburgu postal bo minister notranjih zadev, pl. Puttkamer, spremljal pa ga bo tja kot državni tajnik grof Viljem Bismarek; ministrom notranjih zadev imenovan bo bajé Miquel.

Francoski ministerski predsednik Rouvier poslal je pismo proračunski komisiji, iz kojega se razvidi, da se je izvirni izvanredni proračun po načrtu Dauphinovem skrčil vsled načrta Rouvierovega za 122 milijonov, ter da bo znašal po predlogih voj-nega ministra in ministra mornarice vsega skupaj le sto milijonov, ne da bi to škodovalo službi enega ali drugega resorta. Iz te okoliščine sklepajo vladni krogi, da Francija ne namerava novega posojila; listi pa trdijo temu nasproti, da se ministerstvo posvetuje o konvertovanju štiri in polodstotne rente v triodstotno. — Grof Münster obiskal je Rouviera in pri tem izrekel trdno prepričanje, da hočejo imeti vse velesile mir ter da se bodo izognile po možnosti vsaki zapletki, ki bi morebiti provzročila vojsko. — Vlada dala je poslaniku Feraudu povelje, naj zahteva od sultana v Maroku odškodnino, ker so umorili poveljnika Schmidta.

Za prihodnje volitve v občinske svete združili so se **belgijski** naprednjaci s socialisti, kterim so prepustili tri mandate. Znan vodja radikalcev Janson je pretil, da bo izid teh volitev jasen protest zoper klerikalno gospodarstvo. Shod katoliških politikov v Litihu pa dokazuje več ko zadosti, da so take grožnje le puhle besede brez pomena.

Dné 21. t. m. posvetoval se je o Bolgariji dlje časa **turški** veliki vezir Said paša z ruskim veleposlaniškim svetnikom Onovom. — „Journal des Déb.“ piše: „V Carjevemgradu trdijo, da Turčija zaradi tega postopa gledé Bolgarije tako neodločno, ker se je avstrijski veleposlanik izjavil, da bodo avstrijski vojaki takoj prekoračili makedonsko mejo, kakor hitro se bo začel prvi strel v Bolgariji iz turške puške“. Ta trditev pa ni popolnoma verjetna, ker je Avstrija do sedaj premirno postopala v tem oziru, da bi naenkrat začela pretiti na korist Koburžanu.

Špansko kraljico obiskal bo avstrijski nadvojvoda Karol Štefan, ki zapoveduje fregati „Laudon“. Ta ladija v spremstvu topničarske šajke „Humme“ odplula bo v kratkem v Cadix, od tod pa bo šel poveljnik obiskat kraljico.

Dné 23. t. m. pričela se je obravnava zoper **irskega** poslanca O' Brienna. Druzega dné bila je obravnava končana: sodišče obsodilo je O' Briena v trimesečni zapor, vendar pa ga je pustila za sedaj v prostosti, ker je položil varščino v zahtevanem znesku. Obsojenec se je pritožil zoper rabsodbo. — Zaradi zadnjih nemirov v Michelstownu odposlala je vlada tjekaj 100 vojakov in 200 redarjev. Policije je sedaj toliko v tem okraji, da jim morajo živež dovažati iz Corka. — Lord Monk opominja irske grajščake, naj ne zgubavajo toliko časa z odvracanjem osebnih napadov, marveč naj praktično uporabljajo svet nadškofa Washa, da tako dosežejo

pravično in zadovoljno rešitev posestnega vprašanja. Inače preti jim nevarnost, da bo vlada sedanje last-nike razvlastila, na njihovo mesto pa bodo stopili zemljiški obdelovalci.

Izvirni dopisi.

Iz Višnje gore, 23. septembra. Tudi Višnjanje smo imeli 22. t. m. čast pozdraviti svojega priljubljenega nadpastirja, vračujočega se z birmovanja po Dolenjskem. Ob 3. uri popoldne prinesel nam je brzjav vest, da so se vladika odpeljali iz Trebnjega. Ob 5. uri že naznanjal je strel izpod grada, da se knezoškof bližajo. Kmalu potem sledila je cela vrsta strelav v znamenje, da so knez izstopili iz voza. V spremstvu č. gg. iz Št. Vida, Krke in Zatičine bližali so se peš farni cerkvi. Tu pozdravi kneza mladina s svojimi učitelji, požarna bramba, pevsko in bralno društvo in množica ljudi. Pred cerkvijo pokloni se duhovščina iz okolice, na cerkvenem pragu pa domača gospoda. Mil. knezoškof ogledali so si cerkev. V spremstvu velečast. g. dekana Šmarskega in domačega čast. g. župnika podali so se knez v ozaljšani župni dvorec. Med tem je noč razprostrla svoja krila, prav ugodno za požarno brambo, ki se je približala z lampijoni. Dobro izvežbani Višnjijski pevci so zapeli pred dvorcem: „Poputnico“ Nikole Jurešića, „Slovansko pesen“ in „Bodi zdrava domovina“. Visokemu gostu bila je všeč posebno prva pesem. Zahvalili so se osebno pevovodji in tudi druge pevce nagovorili so z ljubeznjivimi besedami. Vsi so jih pa s trikratnimi navdušenimi „živio“-klici vsprejeli.

Kmalu je potekel odločeni čas. Visoki gost so se poslovili in odpeljali med zvonjenjem in gromenjem topičev proti mestu. Tu pričakovala je zopet požarna bramba s svečami in baloni knezavladiko. Vse hiše so bile ozaljšane in okna razsvetljena. Pod starim gradom, kjer je gorel kres, pokali so topiči visokemu gospodu na čast.

Tako je pokazalo mesto, kako visoko čisla, ljubi in spoštuje svojega priljubljenega nadpastirja.

Iz Slovenjega Gradca, 23. septembra V začetku tega meseca sošli so se učitelji šolskih okrajev Šoštanj, Marenberg in Slov. Gradec v tukajšnji šoli k združeni okrajni učiteljski konferenci. Prišlo jih je 46 in nekaj zunanjih gostov. Na dnevnem redu so bile tri točke: A. Kako in s čim naj se pospešuje celodnevni pouk na ljudski šoli. B. Spisje na jedno- in na čveterorazrednicah. C. Kaj naj učitelj prebira?

Ad A. sporočal je nadučitelj gosp. Franc Hernaus iz Šoštanja, rekoč: 1. Celodnevni pouk pospešuje učitelj, ako ljubeznjivo in očetovsko ravna z izročeno mu mladino, ako jim zná učno tvarino na mičen način predavati, da ga lahko razumejo. 2. Ako se ustanovljajo in podpirajo društva ali zavodi, kjer dobé ubogi šolski otroci opoldne brezplačno jed; ako duhovščina pridno obiskavanje šole

„Kako pa se vi imenujete, da bi vedel, koga imam za sosedo?“

„Majduša Katusinka“, predstavljala se je vdova.

„Moj mož je bil čevljar — zdaj živim se o dnini.“

„Ali ste že dolgo vdova?“

„Od svetega Jožefa — zdaj bo že dvanajst tednov.“

Hotela je oditi, a Jaka, ki je znal razprejati pogovor, zadržal jo je še.

„Ali nimate težkega življenja, ko morate zdaj sama skrbeti za otroka?“

„O, ne!“ odvrnila je; „le da Bog zdravje dá.“

„Kje pa delate?“

„Zdaj okopavam repo v gradu.“

„Ali si zaslužite za živež in stanovanje?“

„Po pet šestic dobivamo na dan“, razlagala je vdova odkritosrčno.

„Od tega plačam šestico za stanovanje, šestico dam za otroka za nadzorovanje in ostalo nam je za živež. Dosta bi bilo tega, ako bi ne imela skrbeti za dolg.“

Jaka se je ni upal več izpraševati, a ona razložila mu je vse v kratkem.

„Moj mož, Bog mu odpusti, napil se je rad, in tako smo zagazili v revščino. Ko je revež umrl, prodala sem, kjer je kaj bilo, in še sem si morala od kumice izposoditi osem goldinarjev, da bi ga mogla pošteno pokopati. In zdaj vračam to po'malem.“

„Starišev nimate?“

„Kje neki! Za mladih nog sem jih zgubila — od osmega leta sem bila pri tujih ljudéh.“

Jaka razumel je to žalost, in Katusinka se mu je smilila. Godí se njemu vendar bolje!

O verujte mi — Jaka je bil mnogokrat do-brotnik revnejšem ljudem, kakor je bil sam. Takoj, ko je Majduša odšla, prišla mu je na misel dobro-srčna namera in od tega trenutka je le pazil, kdaj bo v nasprotnem stanovanji okno na dvorišči odprto.

Še prav premeteno izvel je svojo namero. Ob ugodnem trenutku približal se je po prstih in hitro zagnal vdovi dve otroški nogovici v sobico; v vsaki bila sta dva goldinarja. Takoj na to izginil je iz hiše — prišel je kakor sicer pozno zvečer domov in dobro slutil, da si Katusinka ne bo mogla razložiti tega čudeža.

Drugokrat, ravno na dan sv. Jakoba, spomnil se je, da je sosedovega sinka god. Kupil je vrečico, nabasal je vanjo prest in božjega kruhka, na dno pa je položil zavitek, v katerem je bilo za tri goldinarje dvajset in listek z napisom: „Jaku za obleko.“

(Dalje prih.)

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

Plešec Jožef, Ljubljčan, je l. 1728 odšel od sv. Ksaverja na Stražah, kjer je bil nekaj časa duhovni pomočnik, v alumnat v Gornjem gradu ter je ondi služboval dve leti. Umrl je na Dolenjskem.¹⁾

Pogačnik Ivan, roj. v Ljubljani l. 1759, je stopil v frančiškanski red in je bil kot br. Floribert l. 1783 v mašnika posvečen. Bil je izvrsten govornik in 1785—1786 beneficijat Sorski.²⁾

Prince Karol Indok, Ljubljčan, je l. 1757 stopil v dušno pastirstvo. L. 1770 je začel kapelanovati v Starem trgu, l. 1773 pa je postal župnik pri sv. Janži na Peči ter je ondi služboval 24 let. Dné 29. avg. 1797 bil je imenovan župnikom pri sv. Pavlu v Savinjski dolini, kjer je 14. julija 1811 umrl.³⁾

Rainffal Janez, Ljubljčan, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Venite adoremus“ l. 1510 v akolita, na kvaterno soboto: „Veni et ostende“ i. l. pa v subdijakona in sicer: „ad tit. Nobilis armigeri Wolfgangi Windisch-graz.“⁴⁾

¹⁾ J. Orožen, II., b., 105.

²⁾ A. Koblar, I., 92.

³⁾ J. Orožen, IV., a., 172 in V., 318.

⁴⁾ Zapisnik ordinacij Lav. škoflje.

na prižniti priporočila, kakor tudi pri vsaki drugi priliki. 3. Ako strogo postopamo z upornimi in šoli sovražnimi stariši.

Ad B. oglašil se je ravnatelj g. Josip Barle iz Slovenjega Grada, rekoč: 1. Pred vsem drugim je učenec potreba praktične vaje, opirajoče se na slovnico, pravopis in vaje v mišljenji, predno se prične vaditi v spisji. 2. V poslednjih treh razredih naj se spisje posebno ozira na realistično vsebino in pa na opravilne spise. 3. Vaje v spisji bodo naj kolikor moči snažne in naj se nobenemu učenec ne zanikava zmožnost, da bi ne mogel sestavljati spisov.

Ad C. prevzel je učitelj g. Sitar iz Brezja. Razpravljal je tako-le: 1. Učiteljevo berilo naj bo pedagogično in znanstveno nadaljevanje njegove izobražbe. 2. Učitelj naj bere spise, ki imajo kaj pedagogično-didaktične veljave, poleg teh pa tudi kmetijske spise. 3. Bere naj s pomislekom ter naj brano presoja in ocenjuje ter naj tisto primerja tudi z lastno skušnjo.

V okrajne šolske svete kot strokovnjaki so bili izvoljeni: Za Šoštanj učitelj g. Gašper Hrovat; za Marenberg učitelj g. Martin Pristernik; za Slov. Gradec pa ravnatelj g. Jos. Barle.

Naše slovstvo.

„Drobtinice.“ XXI. letnik.

(Konec.)

V tretjem delu se nam kaže „Ogledalo bogoljubnega in spodbudnega življenja ali životopisi“. V letošnjih „Drobtinicah“ sta opisana: Sv. Alfonz Ligvorijan, v proslavo njegove stoletnice sestavil ga je g. Iv. Müller; životopis se gladko bere in podaja dokaj zanimivega, vendar se nam zdi za „Drobtinice“ malo preobširen; v tej obliki, kakor je opisan Adolf Kolping, oče katoliških društev rokodelskih pomočnikov, bil bi obširen dovolj in želeti je, da imajo v prihodnje gg. pisatelji vedno pred očmi, da „Drobtinice“ najbolj vstrežajo s tečnimi drobtinami. Berilo poučno in zabavno je četrti oddelek, v katerem nam podaja g. Jan. Vesel petero gladko in krepko preloženih psalmov; znani neumorni pesnik gosp. J. Bile je ozaljšal ta oddelek z mičnim venčkom pesmi o svetih dnevih, za druge pesmi so preskrbeli gg. Mijolendov, Iv. Krek, S. Bonaventura, A. Kalan; par narodnih, ki pa niso posebne cene, je priložil g. K. Križnik. Tudi blaga v nevezani besedi se nam obilno ponuja v tem oddelku. Omeniti nam je zanimivega govora, ki ga je govoril g. A. Kržič v katoliški družbi; strašilen vzgled vsem, ki ne spolnujejo četrte božje zapovedi, kterega je zapisal g. Ažman; temu sledijo M. Novaka zanimive „Črtice iz življenja starega duhovnika“ in daljša povest, ktero je isti po J. Bosku iz italijanskega priredil za „Drobtinice“ z naslovom: „Peter ali moč dobre vzgoje“. Blaga žena, ki ima brezmernega zapravljiveca moža, se trudi, da svoje otroke vzgaja

v božjem strahu; opravlja z njimi vsakdanje pobožnosti, jih vodi v cerkev in na delo, posebno vestno Petra pripravi za prvo sv. obhajilo, ves ta trud ji Peter obilo povrne, ker živi pobožno in pridno; s svojo ljubeznjivo nedolžnostjo in z gorečimi molitvami pripomore Peter s svojo materjo, da se oče odvadi pijače in se spreoberne na veliko veselje vsej družini. Peter z lepim svojim življenjem tudi svoje tovariše delavce in pozneje vojake pridobiva za čednost, in nikoli in nikjer hvaležni sin ne pozabi svojih domačih ter jim pomaga s podporo v nadlogah. — To je kratki obseg tej povesti, ki bralec zelo ugaja, le malo preveč se nam zdi raztegnjena v izvrniku, kterega se seveda drži tudi prevod v lepem, domačem jeziku.

Iz kratkega in površnega tega poročila spozná vsakdo, da ta letnik „Drobtinice“ podaja zelo veliko poučnega in zabavnega berila. Kdor toraj hoče sam sebi ali svoji družini preskrbeti kratkočasnega in poučnega berila, naj si kupi „Drobtinice“. V ta namen se nahaja v tem letniku taka tvarina, da ne bode vznemirjala niti najrahlejšega srca, da smé čitati vse spise tudi nedolžen otrok. Vendar pa ni tvarina namenjena ravno otrokom, ampak odraslim čitateljem. Zato naj gredo „Drobtinice“ od rok do rok: vsakdo naj vzame, kar je njemu po godu. Akoravno ponujam — pravi vrednik — samo drobtinice Slovincem, naj jih vendar nikar ne zaničujejo: spoznali bodo, da je taka hrana kaj tečna. — Bogu v slavo in v dušni prid našega naroda! — Sklenem svoje poročilo s zadnjo kitico uvodne F. Rajčevičeve pesmi za letošnje „Drobtinice“, ki izraža namen tej knjigi rekoč:

Sprejmite, predragi, ta evet domorodni.
Vi, sini in hčere slovenske zemlje!
Za vero in narod, za up naj prihodnji,
Za krono avstrijsko ogreva sree!

Domače novice.

(Povodom zlate maše papeževe) bo prihodnjo nedeljo slovesen obhod iz vseh Ljubljanskih župnij na Dobrovo, kjer bo ob 10. uri govor in slovesna sv. maša. Zbirališče je pri mitnici na Tržaški cesti ob 7. uri dopoldne.

(Kranjska kamora advokatov) si je izvolila nov odbor. Predsednikom je izvoljen dr. Fr. Suppantšitsch, njegovim namestnikom dr. Anton Pfeffterer.

(Prigledni shod vojaških dopustnikov in rezervistov) vršil se bo 11. dan oktobra vsako leto dopoldne ob 9. uri v Šempeterski vojašnici. Oglasiti se morajo vsi v Ljubljani stalno odpuščeni vojaki, kakor tudi vsi rezervisti in nadomestni rezervisti c. kr. vojske ali vojnega mornarstva. Kdor je zadržan ali zamudi ta shod, oglašiti se mora konečno 2. novembra k naknadnemu kontrolnemu shodu.

(Vabilo) na občni zbor „Narodne šole“, društva v podporo slovenskemu ljudskemu šolstvu, ki bo dne 5. oktobra 1887. l. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani s sle-

dečim sporedom: 1. Ogovor prvomestnikov. — 2. Poročilo o odborovem delovanju v XV. društvenem letu. — 3. Pokladanje društvenega računa in imenovanje pregledovalcev računov za leto 1887/88. — 4. Volitev 9 odbornikov. (Funkcionarje voli odbor sam.) — 5. Nasveti. — Odborniki „Narodne šole“ za leto 1886/87. so bili: Stegnar Felks, načelnik; Žumer Andrej, namestnik; Močnik Matej, blagajnik; Govekar Fr., tajnik; Funtek Anton, Podkrajšek Henrik, Praprotnik Andrej, Praprotnik Franc, Tomšič Ivan.

Odbor.

(Plačilne náloge za zemljarino) izdaval je doslej c. kr. finančno ravnateljstvo vsako leto. Po teh nálogih izvedele so stranke, koliko morajo plačevati tega davka; letos so pa ti nálogi ustavljeni. Ker stranke ničesa o tem niso vedele in bile tirjane eksekutivnim potom, pritožujejo se opravičeno, zakaj se ni ta naredba objavila. — Temu je le še dostaviti da se je v enakem slučaju v Gradci javno razglasilo, da se „običajni“ plačilni nálogi ne bodo izdaval, in da si morajo stranke omisliti plačilne knjižice.

(Tatvina.) Franc Jessing, rodом Švicar, službujoč pri g. Karolu Tillu, ukradel je risarsko orodje v vrednosti 18 gold., razbil lončeno hranilko in pobral iz nje okoli 15 gold. Ker je pobegnil, išče ga policija.

(Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 14. snopič.

(Letošnji mošt) toči se že tri dni v Šiški „pri Dalmatinci“; prijatelji dalmatinske črne kapljice letošnji pridelek na vso moč hvalijo.

(Razpisana) je renumeracija letnih 300 gl. iz deželnega zaklada za živinozdravnika v Radovljici; prošnje dež. odboru do 20. oktobra.

(Kamnik in nemški ostanki.) „Tagespost“ se že dva dni zaporedoma silno jezi nad Kamniškim županstvom, češ, kako more biti tako predrzno in na podlagi tiskovne postave § 19. meni nič tebi nič trditi, da v Kamniku ni nobenih Nemcev. „Naj se gospod župan le ozre na poslednjo ljudsko število, pa bo takoj videl in vedel, če takrat res ni bilo nobenih Nemcev več v Kamniku, ki so „nemščino kot materin jezik“ zapisali. Nam ni znano, koliko je bilo takih družin, ali lahko rečemo z dobro vestjo, da če se je res kaka družina tedaj vpisala kot nemško, bila je to družina kakega častnika, ki od danes do jutri slušbuje pri c. kr. tehničnem topničarstvu v c. k. praharni, ali pa kak častnišk penzionist. Drugih nemških družin Kamnik nima. Če bi pa bile tiste morda Tagespostinemu Ljubljanskemu dopisniku „M“ znane, naj jih pa pové: „Nenne Namen!“ pravi Jupiter v komediji „Orfej v Hadu“.

(V Višnji gori) bil je dne 22. septembra zopet županom izvoljen dosedanji mestni župan in trgovec g. Anton Stepec. Prvim mestnim svetovalcem je izvoljen gostilničar g. Alojzij Kralj, drugim posestnik g. Ivan Bartolo.

(Gosp. Žičkar), vikarij v Celji, dobil je župnijo Vitanje.

(Higijenskega shoda na Dunaji) seje pričele so se danes. Iz Ljubljane so se odpeljali k shodu gg.: dr. Staré, prof. Toma Zupan, dr. Keesbacher in dr. Tonner.

Rott Jožef, Ljubljanečan, prokurator pri svetem Ksaverji na Stražah, potem 1735—1738 kapelan v Ljučah. Poznej je kapelanoval nekaj časa na Rečici.¹⁾

Sauer Jožef „Carniolus, Labacensis ordinatus a Cels. Eppo Leopoldo e Comit. de Pettazi 2 Martii 1765 Labaci ad tit. Dnae Baronissae de Merzenhaimin.“²⁾ L. 1769 je prišel za kapelana k svetemu Andražu v Slov. goricah.³⁾

Schiller Marko, Ljubljanečan, je bil nekaj časa duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah in je umrl kot župnik pri sv. Križi pri Kostanjevici.⁴⁾

Selator Tomaž, Ljubljanečan, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta v soboto: „Sicientes“ 1515 v subdijakona, na veliko soboto i. l. v dijakona, v soboto: „Caritas dei“ i. l. pa v mašnika.⁵⁾

Sitter Jožef, Ljubljanečan, do l. 1737 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah, potem dve leti v Gornjem gradu v alumnatu. Od tod je prišel za kapelana k sv. Pavlu.⁶⁾

Snedic Jožef, Ljubljanečan, l. 1720, 1721 v Marijanišči v Gornjem gradu, 1729—1732 kapelan v Braslovčah, potem dve leti vikarij pri sv. Martinu v Šaleški dolini. Poznej je do 1735 župnikoval na Vranskem.¹⁾

Staré Janez, roj. v Ljubljani l. 1586., posvečen l. 1612, župnikoval je 1622—1666 v Naklem. Podpisaval se je vseskozi „Senex“. ²⁾ Senex Matija je bil leta 1611 župnik pri sv. Križi na Murskem polju in je škofu poročal, da ima v fari tri luterane, namreč Vida Bratušo, tržana v Veržej, in dva kmeta. ³⁾

Steinmetz Jožef, roj. v Ljubljani 30. dec. l. 1763, posv. 7. jul. 1788, umrl kot župnik Izanski dne 3. dec. 1830.⁴⁾

Spruk Urban, roj. v Ljubljani 1632, posvečen l. 1655, služil je najpred pri redovnicah v Mekinah, a že čez štiri mesece so ga poslali za kapelana v Trbovlje, kjer je bil še l. 1658.⁵⁾

Šilibir Adam, polbrat Lukeža Kregarja, kteremu je kot vikarij na Bizeljskem leta 1655 sledil. Vizitacijski zapisnik od 1655 ima o njem: „natus Labaci, aetatis habet 40 annos, positus est huc do-

mino Luca Cregar propter metum Croatarum profugvel potius ad Loitsch promotus successor, est ejus uterinus frater“. Od leta 1654 je kapelanoval pri sv. Petru pod sv. Gorami.¹⁾

Šinkovčič Janez, Ljubljanečan, 1722—1725 kapelan Teharski, 1730—1753 pa farni vikarij pri sv. Jakobu v Galiciji.²⁾

Tazol Rajmund Franc, Ljubljanečan, pastiroval je pri sv. Ksaverji na Stražah, 1728 in 1729 je bil kapelan v Ljučah in je umrl v Črnem potoku.³⁾

Veriant Jurij, Ljubljanečan, vmeščen kot župnik v Mahrenbergu 9. avg. 1653, umrl ondi 19. marca 1656.⁴⁾

Vogrin Jurij, roj. v Ljubljani l. 1749, kapelanoval je 1783 pri sv. Ilji pri Turjaku, 1792—1806 v Grižah, potem pa v Celji, kjer je umrl 25. marca 1824.⁵⁾

¹⁾ J. Orožen, VI., 438.

²⁾ J. Orožen III., 402.

³⁾ J. Orožen, II., b. 104.

⁴⁾ J. Orožen, I., 89.

⁵⁾ Celjska kronika, 253.

¹⁾ J. Orožen, II., b., 106.

²⁾ Knezoškofjski arhiv v Gradci.

³⁾ Knezoškofjski arhiv v Mariboru.

⁴⁾ J. Orožen, II., b., 104.

⁵⁾ Zapisnik ordinacij Lav. škofije.

⁶⁾ J. Orožen II., b., 106.

¹⁾ J. Orožen, IV., a., 113 in V., 284.

²⁾ A. Koblar, II., 76.

³⁾ Knezoškofjski arhiv v Gradci.

⁴⁾ A. Koblar, I., 84.

⁵⁾ J. Orožen, IV., b., 405.

(Družba sv. Mohora) začela bo začetkom prihodnjega meseca razpošiljati letošnje knjige.

(V Celovškem senušišči) je do sedaj 55 bogoslovcev; v I. letniku 25.

(Gosp. dr. Napotnik), duhovnik episkopovine Lavantske, izvoljen je članom doktorskega kolegija profesorjev na vseučilišči Dunajskem.

(Ogenj) nastal je minuli teden na Celovškem južnem kolodvoru, kjer se je bila užgala neka streha. Kleparji popravljali so ploščevinasto streho in so čez poludne živo oglje brez varuha pustili. Veter ga jim je razpihal in streho z žarjavo zapalil. Požar so kmalo pogasili, ne da bi se bil čez kolodvor razširil.

(Iz dijaškega življenja.) „Tagespost“ pripoveduje, da se je pred nekimi leti na Kranjskem poročil deček, ki je bil v današnji dobi na Dunajski univerzi vpisan med juriste in je kot tak vlekkel ustanovo, s katero pa je bila kljuka v zvezi, da se mora uživatelj vsakega polletja skazati z opravljenim kolokvijem. Dijak je imel prej ko ne kaj bolj važnega opraviti, kakor za pravoslovje skrbeti, vendar pa je pokazal vsako polletje pri deželni blagajnici potrebno spričevalo o kolokvijih, na katero se mu je ustanova izplačevala. Bog vé, na kak način je zvedel akademični senat, da si ta in ta jurist spričevala o kolokvijih dobiva na zvit način in da sam vseučilišča niti ne obiskuje, ter je objavil vso zadevo na merodajnem mestu. Dijak je bil vsled tega z Dunajske vseučilišča izključen, in sedaj ga bodo še prijeli za povračilo denarja, kar ga je na nepravilna spričevala potegnil. Poštenje še vedno najdalje traja.

(Slano) imeli so, kakor se nam piše, 22. t. m. v Savinjski dolini.

(Hmelj) prodajajo v Zatiči 50 kg. po 40 do 60 gl., a sredi septembra je blago veljalo tam 55 do 65 gold., mestno pa 80 do 90 gold. Savinjski hmeljarji so prosili, naj bi se jim na Dunajski borzi določil primeren prostor za hmeljsko trgovino.

(Kopališčem) nagiba se doba h koncu. Med temi, kar jih je na naši zemlji, zavzemajo prvo mesto Slatinske kopeli na Štajarskem, kjer se število odličnih gostov in sploh obiskovalcev od leta do leta množi. Do 22. septembra t. l. vpisanih je bilo 1365 strank z 2104 osebami iz vseh krajev našega cesarstva. Med temi je bilo 240 ljudi z Avstrijskega, 509 iz Štajarja, 48 Korošcev, 28 Kranjcev, 10 Tirolcev, 116 Primorcev deloma Tržačanov, 39 Dalmatincev, 7 iz Češke, 1 Moravan, 2 Galičana, 722 Ogrov, 249 Hrvatov in 32 ljudi iz Slavonije. Tujcev, ki niso avstrijski državljani, je bilo 101.

(Slovensko dvorazrednico v Podgori) pri Gorici razširil je okrajni šolski svet v trirazrednico. To bo zdatna pomoč proti italijanski „Pro patria“. Tudi tamošnji otroški vrt dobro napreduje.

(Peronospera ali strupena trtna rosa) pokazala se je na Goriškem še le sedaj. Ker je grozdje večinoma že dozorelo, ni se bati posebne škode. Tako piše „Gosp. List“.

Razne reči.

— Kaj je mislil Franklin pri iznajdbi strelododa? Francoski učenjaki in velikaši so se čudili njegovemu velomu in neki francoski minister skoval je njemu na čast stih, v katerem je tudi stavek: „In nebu iztrgal je blisk!“ Ko je bil Franklin nekikrat v Parizu, naleti na ta stih; bere in bere. Potem pa naenkrat zaupije: „To je izzivljanje Boga! Jaz bi mu iztrgal bil blisk! Ta beseda je bogokletna!“ „Veste“, govori dalje Franklin, „kaj sem ravno nasprotnega čutil in storil, videč, kako sem nepričakovano na potu svoje iznajdbe, o kateri govoré, kakor puntarji zoper Boga? Najprvo prevzel me je strah, padel sem na kolena, prosil Boga odpuščanja, da sem se predrznil iskati štita zoper Njegovo vsemogočnost. — Potem sem si seveda dejal, da strela zadržati ne more biti večja pregreha, kakor bolezen ozdraviti ali reko zaježiti. — Tako je nastopila zahvala mesto strahu; iz globokine srca slavil sem Boga, molil ga in mu dal čast za iznajdbo in vso slavo, katero bi doživel.“ — „To je resnično, moj gospod! Ta vrstica pa je le romanska spaka po vkusu tega brezbožnega stoletja.“ „To so bile moje resnične misli in čutila“, tako vam povem. — „Toda ne popolnoma. Hočete slišati konec? Čujte: bilo je sredi morja. Vračal sem se iz Anglije v Ameriko, sedel v sprednjem konci ladije ter sanjari. Srce mi je le prevzelo ohranilo v spominu vsa hvalisanja, s kterimi so me obsipali v Evropi, vsa zmagozslavja, ktera bom slavil v svoji domovini. Zdel sem se sam sebi kakor posredovalec med stari in novim svetom, da bom zagovarjal požar vojsk, kakor sem „panal“ plamen neba.“ —

„Sredi nezmerne prostora gledal sem s skrivno blaženostjo svojo lastno podobo, kako je vedno večja in večja postajala, le nekaj trenutkov še, pa bi ne videl, ne slišal, ne obožaval drugega kakor samega sebe. Tedaj pa krehne v oblakih, strahovito trešči v jadnik, na kojem sem slonel ter ga razcepi od vrha do tal.“ — „Tresk me je pobil na tla. Ko se zavem in vzdignem, bila je moja prva in jedina beseda: „Hvala Tebi, moj Bog!“ — Zakaj sem se zahvalil? — Da mi je Bog vnovič podaril življenje?“ — Na to sem mislil še le pozneje. Zahvalil sem se Bogu, da me je spomnil na to, kdo da je On, kaj pa sem jaz. On? vedno Tisti, Jedin, Vsemogočni! in jaz? nič, nič, ubogi črv!“ — V tej ponižni velikosti ostal je Franklin stanovitno in vstrajno do zadnjega diha.

— Razložek med zdravniki in odvetniki, djal je neki dovtipnež, je ta, da se človeku pri prvih očih zapró, pri poslednjih pa odpró.

— Cesar Karol IV. in četvorka. Nemški cesar Karol IV. ljubil je posebno številko 4. Prisegal je pri njej, obedoval je na dan štirikrat ter je imel štiri palače, v kojih so bile štiri dvorane s štirimi vratmi, štirimi okni in štirimi svetilniki. Njegova krona delila se je v štiri vejice in obleka njegova bila je v štirih barvah. Govoril je v štirih jezikih, oženil se je štirikrat ter se vozil vedno s štirimi konji. Pri posameznih nosili so vedno po štiri jedi naenkrat na mizo in pil je štiri različna vina. Razdelil je svoje kraljestvo v štiri dele, svojo vojno v štiri oddelke, imenoval je štiri vojvode, štiri deželne grofe, štiri mejne grofe, štiri državne stolnike in štiri državne velike maršale. Štiri mesta postala so pod njegovo vladno državna metropolna mesta, isto tako štiri državne vasi. Na smrtni postelji prosil je četvoro svojih zdravnikov, naj mu ohranijo življenje vsaj do 4. decembra. Želja njegova se sicer ni izpolnila, vendar mu je bila pa osoda toliko mila, da je umrl dné 29. nov. 1378 popoldne, ko je kazala ura štiri minute nad četrto uro. V zadnjih trenutkih poslovil se je še od svoje okolice — štirikrat.

— Lažnjivega kljukca prekosil je neki v Hendersonu izhajajoč list z naslednjo ameriško dogodbico: Henrik Hymson uporabljal je dinamit, ko je ruval iz svojega zemljišča porobke. Zvečer položil je več koscev tega nevarnega streljiva poleg štor, pri kojem je hotel pričeti delo drugega dne. Dinamit bil je pomešan med žaganje ter je razširjal tako prijeten duh, da je kmalu privabil dva prašiča, ki sta ga hitro in slastno požrla ter se tako spreminila v pogubonosna, štirinogata dinamitna patrona. Dinamit vplival je čudovito na ščetinovec. Postala sta neposajena, začela sta okorno plesati ter konjem in mezmom nagajati s tem, da sta jim kradla turščine stroke. Neki mezeg pa je bil slabe volje, in ko se mu je zopet približal eden prašičev, vzdignil se je na sprednji nogi ter vdaril s zadnjo nogo siloma ščetinovec v trebuh. Učinek bil je grozovit: Prašič se je razletel. Začul se je strašen pok, in ko se je razkahl dim, ni preostalo od prašiča drugega, ko nekoliko ščetin in na 100 sežnjev oddaljenem zidovji poznali so se nekteri mastni madeži. Kjer je stal prej prašič, bila je dvajset čevljev globoka jama. Mezga vrgel je zračni pritisk 50 korakov daleč, poškodoval pa se ni, ker je v svojo srečo padel na kup sena. Drugi prašič pa teka v strah in grozo sosedom okrog in vse beži iz njegove bližine. Vendar pa upajo, da bo narava sama odstranila iz prašiča vsako nevarnost.

— V šoli. 1. „Brnjáč, zakaj Vas ni bilo včeraj v šolo?“ — „Prosim, oprostite, gospod profesor, bil sem pri pogrebu; teto smo pokopali.“ — No, že dobro, ali glejte, da se mi to v drugič nič več ne zgodi.“ — 2. „Kokošar, kako spoznate starost pri konji?“ — „Na zobeh.“ — „Prav; kako se pa pa spozná kokoš, ali je stara ali mlada?“ — „Tudi na zobeh.“ — „Oho, kako — vsaj kokoš nima zob!“ — „Ali jaz jih imam!“

— Pred sodnijo. Predsednik: „Nikakor mi ne gré v glavo, da ste bili pri tatvini ob tako ugodnih okoliščinah tako silno nerodni.“ — Zatoženi tat: „Oprostite gospod predsednik, jaz sem še le novinec in nisem še vajen.“

— Od sile. „No, to je pa že od sile pri teh filistrah“, toži dijak dijaku. „Najprej traja celo večnost, preden ga najdeš, da ti kaj posodi. Komaj pa Ti je dal, že zopet nimaš miru pred njim zaradi vračila.“

— Zamišljena učenost. Profesor pride se v brivnico strič. „Brrr, kako imate mrzlo, bodeče že dovolili, če klobuk na glavi obdržim.“

— Krojač, ki zná. Knjigovodja: „Gospod, mojster, koliko pa naj zaračunim g. Ovnu obleko, ki jo je danes dobil? Štirideset goldinarjev?“ — Mojster: „Gospod Oven je poštenjak, sproti plača in nikdar ničesa ne utrga, zapišite toraj petdeset goldinarjev.“

— Miglje s kuhalnico. Gospá pride zjutraj v kuhinjo, kjer se nova kuharica okoli ognjišča suče. „Gospá“, pravi kuharica, „jaz sem včasih nekoliko vroče krvi in nagle jeze, in kedar mi kri zavré, sem tu pa tam jako kratka, kar Vas naj pa nikari ne žali — kajti kako malo darilce me vselej takoj potolaži.“

Telegrami.

Dunaj, 26. sept. Higijenski shod otvoril je prestolonaslednik v cesarjevem imenu z nagovorom, v katerem si šteje v čast in radost, da je na čelu shoda, naglašajoč, da je skrb za zdravje vsacega posameznega človeka do najskrajnejše meje postava človekoljubja in nalog vsega državljanstva, da more tukaj pomagati le skupno delovanje ter da si je stavila ta plemeniti smoter ravno higijena, ktera veda obseza vse stroke. Vdeležba tako odličnih zastopnikov vseh narodov in držav je dokaz v resnici mednarodnega pomena higijene. Cesarjevič izrazil je svoje zadoščenje, da more pozdraviti kongresne člane ravno na Dunaji, ki je središče živalnega znanstvenega delovanja in resnega preiskavanja.

Pariz, 26. sept. Na poročnika in njegovega gonjača, ko sta bila še 5 metrov oddaljena od nemške meje, streljali so nemški gozdarji, ki so mislili, da imajo pred sabo tatinske lovce. Preiskava se je pričela.

Bnkarešt, 25. sept. Kralj in nadvojvoda Albreht prišla sta opoludan od Sinaje semkaj, peljala se skozi mesto na sprehod ter ogledala več spomenikov; narod ju je navdušeno pozdravljal. Nadvojvoda je zvečer odpotoval.

Umrli so:

23. septembra. Andrej Podboj, mestni ubožec, 81 let, Karlovska cesta št. 7. Marasmus.

V bolnišnici:

20. septembra. Neža Majer, gostija, 70 let, Marasmus senilis.

22. septembra. Marija Mautinger, delavka, 27 let, vnetica možganske kožice

V vojaški bolnišnici:

21. septembra. Štefan Kramp, nadtopničar, 22 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
		zrakomern v mm	toplomerna po Celziju			
24.	7. u. jut.	737.42	+ 6.4	sl. zap.	megla	1.50
	2. u. pop.	733.81	+ 17.8	"	del. jasno	dež
	9. u. zveč.	735.47	+ 12.0	"	dež	
25.	7. u. jut.	736.62	+ 6.4	sl. vzh.	jasno	
	2. u. pop.	734.93	+ 15.4	sl. vzh.	jasno	0.00
	9. u. zveč.	735.94	+ 7.4	sl. vzh.	jasno	

V soboto zjutraj megla, dopoldne jasno, popoldne se je pooblačilo, ob 5. uri nevihta, zvečer dež, na vzh. in zap. se je bliskalo. V nedeljo jasno, hladno, mesečna noč Srednja temperatura obeh dni 12.1° in 9.9° C., oziroma za 1.3° in 3.9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

26. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 10 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 35 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 50 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 05 "
Akcije avstr.-ogerske banke	882 " — "
Kreditne akcije	282 " 10 "
London	125 " 85 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 95 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 96 "
Nemške marke	61 " 52 1/2 "

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

- Andree, Allgemeiner Hand-Atlas in 120 Karten-seiten mit vollständigem Namenverzeichnis. 2. Auflage. 12 zvezkov à gld. 1.24
- Causette, Manresa für Priester. Ausführliche Exercentienvorträge. 2 zvezka . . . gld. 4.03
- Deharbe's Katholischer Katechismus für Kinder in katechetischer Lehrweise erklärt . . . gld. 3.35
- Hartmann, Repertorium Rituum. Uebersichtliche Zusammenstellung der wichtigsten Ritualvorschriften für die priesterlichen Functionen. 5. Auflage . . . gld. 7.44
- Lehmkuhl, Compendium theologiae moralis. Editio altera . . . gld. 4.34
- Schepers, Alfons M. von Liguori in seiner Mission als Heiliger, Ordensstifter u. Kirchenlehrer . . . gld. —.62
- Schott, Die Wunder von Lourdes. 18 zvezkov à gld. —.25